

Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri

Learning Styles of Students in the Department of Physical Education and Sports Teacher at Anadolu University

Dilek YALIZ^a
Bahadır ERİŞTİ^b

^a Anadolu Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
Eskişehir

^b Anadolu Üniversitesi
Eğitim Fakültesi, Eskişehir

Geliş Tarihi/Received: 12.10.2009
Kabul Tarihi/Accepted: 02.02.2010

Yazışma Adresi/Correspondence:
Dilek YALIZ
Anadolu Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
Eskişehir, TÜRKİYE/TURKEY
dilekyaliz@anadolu.edu.tr

ÖZET: Öğretme-öğrenme sürecinin niteliği ve özellikle de öğrenmenin oluşumundaki etkisi nedeniyle bu alanda çalışan bilim insanlarının üzerinde yoğun olarak durdukları değişkenlerden biri de öğrenme stilleridir. İlgili alanyazında öğrenme stillerinin neler olduğu konusuna ele alan birçok öğrenme stili modeli bulunmaktadır. Temeli yaşantısal öğrenme kuramına dayalı Kolb öğrenme stili modeli, yaygın olarak kullanılan modellerden biridir. Kolb öğrenme stili modelinde, dönüştürücü, özümleyici, ayırt edici ve uyum sağlayıcı olmak üzere dört temel öğrenme stilinden söz edilmektedir. Bu çalışma, Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stillerini belirlemek ve öğrencilerin öğrenme stillerinin onların cinsiyetlerine, öğrenim görmekte oldukları sınıf düzeylerine ve mezun oldukları ortaöğretim alan/bölgelerine göre değişiklik gösterip göstermediklerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma tarama modelindedir. Araştırmanın çalışma evrenini 2007-2008 öğretim yılı bahar döneminde Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünün birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünün birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarında öğrenim görmekte olan toplam 162 öğrenciden elde edilmiştir. Araştırmanın verileri, Kolb tarafından geliştirilen ve Aşkar ve Akkoyunlu (1993) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri" kullanılarak toplanmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde sayı, yüzde ve kay-kare teknikleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin önemli bir kısmının özümleyici ve dönüştürücü öğrenme stillerine sahip oldukları, sahip olunan öğrenme stiline öğrencilerin cinsiyetlere, sınıf düzeylerine ve mezun oldukları ortaöğretim alanlarına göre farklılaşmadığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme stilleri; Kolb öğrenme stilleri envanteri; Öğretmen adayları

ABSTRACT: Learning styles are one of the most studied and effective variable in learning and teaching process on the twenty one century. There are a lot of learning style models which deal with learning styles. Kolb learning style, based on the experiential learning model, was used extensively. It was determined that there are four basic learning style like diverger, assimilator, converger and accommodator learning styles. This study aimed to obtain a profile of learning styles used by students who were educated at Anadolu University in the Department of Physical Education and Sports Teacher and to investigate whether there was a significant difference in students' used learning styles according to their gender, their class level and their type of field being graduated high school. The model of this research is the survey method. 162 Anadolu University Physical Education and Sports Teacher students who were educated in first, second, third, fourth classes in 2007-2008 fall semester, were formed the research universe. Data were collected by using Kolb Learning Styles Inventory developed by Kolb and adapted to Turkish by Aşkar and Akkoyunlu. In the data analysis, "numbers and percentages" and "chi-square" were used. Findings showed that most of the students preferred assimilating and converger learning styles and that there was no significant difference between students' used learning styles according to their gender, their class level and their type of field being graduated high school.

Key Words: Learning styles; Kolb learning styles inventory; Teacher candidate

BESBD 2009;4(4):156-63

Bilim ve teknoloji alanındaki gelişmelere paralel olarak, ilkel toplum, tarım toplumu ve sanayi toplumu evrelerini geride bırakan dünya, geçen iki bin yılın sonlarında ve içinde bulunduğumuz üçüncü bin yılın başlangıcında yeni bir aşamaya ulaşmıştır. Bu aşama; sanayi sonrası toplum, kapitalist ötesi toplum, bilgi çağı, bilgi toplumu gibi kavramlarla tanımlanmaktadır.¹ Bilgi toplumu, işgücünün önemli bölümünün bilişimle ilgili işlerde çalıştığı ve ekonomide en etkili faktörün bilginin kullanılması ve uygulanması olduğu toplumdur.² Bu yeni toplumun temel ekonomik kaynağı, üretim araçları, sermaye, emek ya da doğal kaynaklar değil, bilgidir ve bilgi olacaktır.^{3,4} Bilgi çağı; bilginin yoğunlaştığı, bilim ve teknolojinin hızlı değişim gösterdiği bir dönem ve bireylerin artan bilginin güç ve üstünlüğünü kabul ettiği ve bilgiyi etkin olarak kullandığı bir yaşam biçimidir.⁵ Bilgi çağının en belirgin özelliği yoğun bilgi üretim ve tüketimidir. Yeni örgütsel yaklaşımlar bilgiyi bir rekabet avantajı haline getirmekle birlikte, bilgiyi üreten ve üretilen bilgiyi etkin kullanabilen eğitimli insanı da taklit edilmesi güç, en önemli stratejik kaynak olarak kabul etmektedirler.⁶ Bu durum; ekonomik ve toplumsal yapının temel itici gücü olarak tanımlanan, yüksek bilgi ve beceri düzeyine sahip nitelikli işgücüne olan gereksinimin giderek artması sonucunu doğurmuştur.⁷ Bu yönüyle, bilgi çağı insan merkezlidir. Eğitimli insan bilgi çağının simgesidir ve bu çağın performans kapasitesini tanımlamaktadır.²

Önceleri yalnızca kendisine verilen işleri yerine getiren işgören anlayışı yerini, uyum içinde çalışabilen, üst düzeyde bilgiye sahip, sorumluluk alabilen yaratıcı ve yaratıcılığını iş ortamında kullanabilen, değişime kolaylıkla uyum sağlayan, çözüm üreten, yeni öneriler ortaya koyan ve öğrenmeyi bir yaşam biçimi haline getirebilmiş işgören tercihi bırakmıştır.^{8,9} Bu yeni işgören anlayışı ile önümüzdeki birkaç on yılda en çok gereksinim duyulacak kişilerin yüksek beceri yanında yüksek düzeyde bilgiye sahip ve aynı zamanda bilgi edinip öğrenme konusunda yüksek kapasiteye sahip olmaları gerektiği ön plana çıkmıştır.¹⁰

Yirmibirinci yüzyıl insanının taşıması gereken temel özellikler; etkili iletişim becerileri, kendi ba-

şına öğrenebilme yeteneği, sosyal beceriler, takım çalışması becerileri, etkin ve verimli düşünebilme becerileri (eleştirel düşünme, problem çözme), bilgi ustalığı (bilgiye ulaşabilme, kullanabilme ve yeni bilgi üretebilme), yaşam boyu öğrenebilme becerileri olarak tanımlanmaktadır.¹¹

Bireylerin hızla artan bilgiye ulaşması, bilgiyi alıp işleyebilmesi ve bu bilgiyle ilgili çalışmalarda bulunabilmeleri için bilgiyi edinme, bilgiyi kullanma ve yeni bilgi üretme konusunda eğitilmeleri gerekliliği bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.¹² Kısaca, günümüz toplumunda bireylerin etkili öğrenme yeterliğine sahip olmaları bir tercih olmaktan daha çok bir önkoşul niteliğindedir.

Etkili öğrenme, öğrencinin öğretme-öğrenme sürecine etkin olarak katılması ve öğrenmelerini denetim altına almasıdır. Etkili öğrenen öğrenci, öğrenme sürecinde kendini denetleyebilir ve yönlendirebilir. Bireyin, etkili öğrenme yeterliliğini kazanabilmelerinde “öğrenmeyi öğrenme” becerileri büyük önem taşımaktadır.¹² Bireyin öğrenme amaçlı çabalarında söz sahibi olması¹³ anlamına da gelen “öğrenmeyi öğrenme” kavramı içerisinde yer alan önemli bir bileşen öğrenme stili kavramıdır.¹²

Bireyin bilgiyi alma ve işleme sürecinde tercih ettiği yollar¹⁴ olarak tanımlanan öğrenme stili kavramı, ilk kez 1960 yılında Dunn tarafından ortaya atılmıştır. Bu yıldan itibaren de konu üzerinde artan bir ilgiyle sürekli olarak araştırmalar ve çalışmalar yürütülmüştür. 1980’li yıllardan sonra öğrenme stili konusu ile ilgili araştırmalar sayı ve nitelik açısından artan bir eğilim göstermiştir.¹⁵ Araştırmacılar tarafından öğrenme stillerini ele alan çok sayıda model ortaya atılmıştır. Bu modellerden biri de Kolb Öğrenme Stili modelidir.

Kolb Öğrenme Stili Modelinin temelini Kolb’un Yaşantısal Öğrenme Kuramı (Experiential Learning Theory) oluşturmaktadır. Yaşantısal öğrenme diğer bilişsel öğrenme kuramlarından farklı olarak, öğrenme sürecinde deneyimlerin rolünü vurgulamaktadır. Öğrenmenin, bilginin, deneyimlerin dönüştürülmesi yoluyla oluşturulduğu süreç olarak tanımlamakta ve öğrenme sürecinde, kavrama ve dönüştürme olmak üzere iki boyutun olduğu ileri sürülmektedir.¹⁴ Kurama göre

birbirinden bağımsız olan bu iki boyut birbirini destekler niteliktedir. Kolb öğrenme stili modelinde dört temel öğrenme biçimi bulunmaktadır. Bunlar; somut yaşantı, soyut kavramsallaştırma, etkin deneme ve yansıtıcı gözlemdir. Kolb'a göre öğrenme bir döngüdür. Birey için zaman zaman bu dört kategoriden biri öncelik kazanırken herhangi bir öğrenme yaşantısında bu döngüden sayısız kez geçilmesi kaçınılmazdır. Bu modelde öğrenciler, somut yaşantı ya da soyut kavramsallaştırma ile etkin deneme ya da yansıtıcı gözlemden hangisini tercih ettiklerine göre sınıflandırılmaktadır.¹⁶

Öğrencilerin kullanmakta oldukları öğrenme stilleri belirlenirken, bir öge tek başına kişinin baskın öğrenme stilini ortaya koymamaktadır. Her bir bireyin öğrenme stilini bu dört ögenin bileşkesi vermektedir. Birleştirilmiş puanlar bireyin soyuttan somuta (SK-SY), etkenden yansıtıcıya (ED-YG) kadar farklı tercihlerini ortaya koymaktadır. Bu iki grup öğrenme biçimi, Kolb'un iki boyutlu öğrenme stillerinin de tabanını oluşturmaktadır.¹⁷ İki boyut içerisinde yer alan dört ögenin bileşkesi sonucunda, bireylerin dört baskın öğrenme stilinden hangisini tercih ettikleri belirlenmektedir. Bunlar; dönüştürücü, özümleyici, ayırt edici ve uyum sağlayıcı öğrenme stildir.

Ayırt edici öğrenme stilini, somut yaşantı ve yansıtıcı gözlemin bileşkesi vermektedir. Bu öğrenme stiline sahip bireyler, olaylara somut bakış açısı ile bakarak birçok ilişki içinde anlamlı bir bütün düzenlemektedirler. Bu bireyler, beyin fırtınasında olduğu gibi düşüncelere odaklanma ve düşünceleri ilişkilendirme konusunda yeteneklidirler. Bu bireyler, öğrenme etkinliklerinde bireysel çalışmayı tercih etmektedirler.^{14,18,19,20}

Soyut kavramsallaştırma ve yansıtıcı gözlemin bileşkesi, özümleyici öğrenme stilini tanımlamaktadır. Bu öğrenme stilinin temelinde, tümevarımsal akıl yürütme ve kuramsal modeller yaratma yeterliliği bulunmaktadır. Bu bireyler, öğrenirken soyut kavramlar ve düşünceler üzerinde odaklanmaktadırlar. Özümleyici öğrenme stiline sahip bireyler, yapılandırılmış sistematik bilgiyi tercih etmektedirler.^{14,18,20}

Dönüştürücü öğrenme stilini, soyut kavram-

sallaştırma ve etkin deneme bileşeni oluşturmaktadır. Sorun çözme, karar verme, düşüncelerin mantıksal ve sistematik planlanması, bu öğrenme stiline sahip bireylerin belli başlı özellikleridir. Dönüştürücü bireyler, ayrıntıcıdırlar, parçalardan hareketle bütünü anlamaya çalışmaktadırlar. Öğrenme etkinliklerinde basamakları belli bir sıra ile takip etmektedirler.^{14,18,19,20}

Somut yaşantı ve etkin deneme bileşimi ise uyum sağlayıcı öğrenme stilini ortaya koymaktadır. Bu öğrenme stiline sahip bireylerin, planlama yapma, kararları yürütme ve yeni deneyimler içinde yer alma çabası belirgin özelliklerindedir. Bu bireyler, uygulamaya ve keşfetmeye dayalı öğrenmeyi tercih etmektedirler.^{14,18,20}

Bireyler nasıl öğrendiklerini, kullandıkları değişik öğrenme yollarının doğasını anladıklarında öğrenme ile ilgili sorunlarını daha gerçekçi ve daha kolay bir biçimde çözümlenebilmekte ve öğrenme çabalarını daha etkili duruma getirebilmektedirler.²¹ Bu doğrultuda öğrenme sürecinin etkililiğinden söz edebilmek için öğrenme stillerinin belirlenmesine gereksinim duyulmaktadır.

Alanyazında Kolb öğrenme stili envanteri kullanılarak yapılan çalışmalar incelendiğinde, deneysel ve ilişkisel çalışmaların sayısal çokluğu dikkat çekmektedir. Yapılan deneysel çalışmalarda çoğunlukla, öğretim durumlarının baskın öğrenme stillerine göre düzenlenmesi durumunda elde edilecek sonuçlar ve öğrenme stili ile akademik başarı arasında bir ilişki olup olmadığı konularının ele alındığı göze çarpmaktadır. İlişkisel çalışmalarda ise, öğrenme stilleri ile çeşitli değişkenler arasındaki ilişkiler konu edilmiştir. Ayrıca, bu konuda yapılan çalışmaların çoğunlukla yükseköğretim düzeyinde özellikle de sınıf öğretmenliği, mühendislik, yönetim, işletme, teknoloji bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemeye yönelik olarak gerçekleştirildiği görülmektedir.^{17,22,23,24,25,26,27,28,29}

Alanyazında özellikle beden eğitimi öğretmenliği gibi hem derslerin yalnızca kuramsal olarak değil aynı zamanda uygulamalı olarak yürütüldüğü bölümlerde öğrenim gören hem de ÖSS ve özel yetenek sınavları ile okula alınan bu

öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesine yönelik oldukça az sayı ve nitelikte çalışma yer almaktadır.^{20,31,32} Oysa beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğrenme stillerinin bilimsel çalışmalarla belirlenmesinin bu alanda öğrenim gören öğrencilerin öğrenme özelliklerinin belirlenmesi ve öğretme-öğrenme süreçlerinin yapılandırılması noktasında önemli katkılar getirebileceği düşünülmektedir. Bu da bu çalışmanın gerçekleştirilmesinin temel çıkış noktasını oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın amacını, Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesi; kullandıkları öğrenme stillerinin öğrencilerin cinsiyetlerine, öğrenim görmekte oldukları sınıf düzeylerine ve mezun oldukları ortaöğretim alan/bölümlerine göre farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesi oluşturmaktadır.

GEREÇ VE YÖNTEM

ARAŞTIRMANIN MODELİ VE ÇALIŞMA GRUBU

Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin öğrenme stillerinin çeşitli değişkenler açısından belirlenmesinin amaçlandığı bu araştırma tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmada, öğrenme stillerinin belirlenmesine ilişkin olarak, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin görüşleri kendi koşulları içerisinde ve var olduğu şekliyle betimlenmeye çalışılmıştır. Araştırma grubunu, Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nün birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarında öğrenim gören toplam 162 öğrenci oluşturmaktadır.

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırma verilerinin toplanmasında, Kolb tarafından geliştirilmiş, Aşkar ve Akkoyunlu³³ tarafından Türkçeye çevrilmiş, geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış "Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri" kullanılmıştır. Söz konusu envanter her birinde dörder seçenek bulunan on iki durumu kapsamaktadır. Envanter her durum için "en uygun

olan 4, ikinci uygun olan 3, üçüncü uygun olan 2, en az uygun olan 1" biçiminde yanıt seçenekleri olan dördü derecelendirme türünde yapılandırılmıştır. Envanter, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretmenlik Sertifikası kurslarına katılan çeşitli alanlardan mezun 62 kadın, 41 erkek toplam 103 yetişkine uygulanmıştır. Söz konusu öğrencilerin %37'si Fen Bilimleri alanından (Matematik, Kimya, Biyoloji), %52'si Sosyal Bilimler alanından (Edebiyat, Tarih, Coğrafya, Kütüphanecilik, Sosyoloji, Psikoloji), %12'si de mühendislikten (Fizik, Kimya, Orman, Jeoloji)'dir. Dört temel öğrenme biçimi puanları ile birleştirilmiş puanların güvenilirliği, Cronbach-alpha (n=103) ile hesaplanmıştır. Güvenirlik katsayıları somut yaşantı için .58, yansıtıcı gözlem için .70, soyut kavramsallaştırma için .71, etkin deneme için .65, soyut-somut için .77, etkin deneme-yansıtıcı gözlem için .76 bulunmuştur.

VERİLERİN ANALİZİ

Envanterin uygulanmasıyla elde edilen ve bilgisayar ortamına girilen veriler ile ilgili olarak kimi işlemler gerçekleştirilmiştir. İlk olarak, her bir öğrencinin envanterdeki 12 maddeye ilişkin birinci seçeneklerine, ikinci seçeneklerine, üçüncü seçeneklerine ve dördüncü seçeneklerine verdikleri değerler toplanmıştır. Bu işlemde sonra öğrencilerden elde edilecek dört toplam puana yönelik olarak, üçüncü toplam puandan birinci toplam puanın (soyut kavramsallaştırma-somut deneyim) çıkarılması ve dördüncü toplam puandan ikinci toplam puanın çıkarılması (etkin deneyim-yansıtıcı gözlem) biçiminde iki değer elde edilmiştir. Elde edilen bu değerler deneyimsel öğrenme kuramına göre düzenlenmiş bir grafik üzerine yerleştirilmiştir. Bu grafik, uyum sağlayıcı, ayırt edici, dönüştürücü ve özümleyici olmak üzere dört alana ayrılmıştır. SK-SD ve ED-YG'den elde edilen skorlara göre bu grafik üzerinde öğrencilerin dört öğrenme stilinden hangisinde yer aldıkları belirlenmiştir. Bu çalışmanın ardından her bir öğrenme stiline sayısal bir değer verilmiş ve buna göre öğrencilerin öğrenme stilleri bilgisayar ortamına girilmiştir. Her bir öğrenciye ait öğrenme stili ile ilgili elde edilmiş rakamlar kişisel bilgilere yönelik verilerin bulunduğu dosyaya aktarılmıştır.

Sonuç olarak, kişisel bilgilerle öğrenme stili ile ilgili tüm veriler çözümlenecek için bir dosyada toplanmıştır. Öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesinde “sayı ve yüzde”lerden yararlanılmıştır. Öğrencilerin öğrenme stillerinin çeşitli özelliklere göre değişiklik gösterip göstermediğini belirlemeye yönelik sayısal karşılaştırmalar için “kay kare (X^2) testi”nden yararlanılmıştır. Araştırmada yapılan istatistiksel çözümlenmelerde anlamlılık düzeyi .05 olarak benimsenmiştir. Araştırma verilerinin istatistiksel çözümlenmeleri SPSS 15 (Statistical Package for the Social Sciences) paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Araştırmanın çalışma evrenini oluşturan öğrencileri kişisel özellikleri ile ilgili elde edilen bulguları gösteren tablo aşağıda verilmiştir.

TABLO 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kişisel Özellikleri (n = 162)

Kişisel Özellikler		N	%
Cinsiyet	Bayan	65	40,1
	Erkek	97	59,9
Sınıf Düzeyi	1. Sınıf	37	22,8
	2. Sınıf	38	23,5
	3. Sınıf	39	24,1
	4. Sınıf	48	29,6
Mezun Olduğu Ortaöğretim Alanı	Fen	16	9,9
	Türkçe-Matematik	53	32,7
	Sosyal	50	30,9
	Spor	34	21
	Yabancı Dil	6	3,7
	Diğer	3	1,9

Tablo 1’de görüldüğü gibi, araştırmanın çalışma evrenini oluşturan öğrencilerinin % 40,1’i bayan, %59,9’u ise erkektir. Öğrenim görülen sınıf düzeyine ilişkin olarak, birinci sınıf öğrencileri %22,8, ikinci sınıf öğrencileri % 23,5, üçüncü sınıf öğrencileri % 24,1 ve dördüncü sınıf öğrencileri ise % 29,6 oranında çalışma evreninde yer almıştır. Mezun oldukları ortaöğretim alanlarına göre,

Türkçe-matematik alanından mezun olan öğrenciler % 32,7 oranı, sosyal alandan mezun olan öğrenciler % 30,9 oranı ve spor alanından mezun olan öğrenciler ise % 21,0 oranı ile çalışma evreninde yer almaktadırlar. Bunun dışında öğrencilerin % 9,9’u fen alanından, % 3,7 yabancı dil alanında ve % 1,9’u ise diğer alanlardan mezun olmuşlardır.

TABLO 2: Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stillerinin Dağılımı

Stil	N	%
Uyum Sağlayıcı	26	16
Ayırt Edici	31	19
Dönüştürücü	47	29
Özümleyici	58	36
Toplam	162	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencileri içerisinde yer alan %35,8 oranındaki en büyük öğrenci kümesi özümleyici öğrenme stiline sahiptir. Bununla birlikte, öğrencilerin % 29’u dönüştürücü öğrenme stiline, % 19,1’i de ayırt edici öğrenme stiline sahiptir. Öğrencilerin %16’lık bir bölümü ise uyum sağlayıcı öğrenme stiline sahiptir.

TABLO 3: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Sahip Oldukları Öğrenme Stilleri (N=162)

Küme	Uyum Sağlayıcı		Ayırt Edici		Dönüş türücü		Özüm leyici		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Kız	9	13.8	10	15.5	22	33.8	24	36.9	65	100
Erkek	17	17.5	21	21.6	25	25.8	34	35.1	97	100

$X^2=2.039$ S.d.=3 P=0.564

Tablo 3’de öğrencilerin öğrenme stillerinin cinsiyetlerine göre farklılaşp farklılaşmadığı ile ilgili elde edilen bulgular yer almaktadır. Söz konusu bulgular, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin öğrenme stillerinin cinsiyetlerine göre farklılaşmadığını ortaya koyar niteliktedir ($X^2(3)=2,039, p>0.05$).

TABLO 4: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeylerine Göre Sahip Oldukları Öğrenme Stilleri (N=162)

Küme	Uyum Sağlayıcı		Ayırt Edici		Dönüş türücü		Özümleyici		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.Sınıf	4	10.8	7	18.9	9	24.3	17	45.9	37	100
2.Sınıf	4	10.5	6	15.8	10	26.3	18	47.4	38	100
3.Sınıf	6	15.4	9	23.1	13	33.3	11	28.2	39	100
4.Sınıf	12	25.0	9	18.8	15	31.3	12	25.0	48	100

$X^2=9.691$ S.d.=9 P=0.376

Tablo 4, öğrenme stillerinin öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre farklılaşp farklılaşmadığı konusunda elde edilen bulgularla ilgilidir. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda elde edilen bulgular, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin sahip oldukları öğrenme stillerinin sınıf düzeylerine göre farklılaşmadığını ortaya koyar niteliktedir ($X^2(9)=9,691$, $p>0.05$).

TABLO 5: Öğrencilerin Mezun Oldukları Ortaöğretim Alanına Göre Sahip Oldukları Öğrenme Stilleri (N=162)

Küme	Uyum Sağlayıcı		Ayırt Edici		Dönüş türücü		Özümleyici		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Fen	1	6.3	6	37.5	2	12.5	7	43.8	16	100
TM*	12	22.6	9	17.0	13	24.5	19	35.8	53	100
Sosyal	4	8.0	10	20.0	20	40.0	16	32.0	50	100
Spor	9	26.5	5	14.7	9	26.5	11	32.4	34	100
Y.D.†	0	0.0	0	0.0	1	16.7	5	83.3	6	100
Diğer	0	0.0	1	33.3	2	66.7	0	0.0	3	100

$X^2=24.203$ S.d.=15 P=0.062

*TM: Türkçe-Matematik, †Y.D.: Yabancı Dil

Tablo 5'te öğrencilerin öğrenme stillerinin mezun oldukları ortaöğretim alanına göre farklılaşp farklılaşmadığı ile ilgili bulgular yer almaktadır. Bu konuda elde edilen bulgulara göre de, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin öğrenme stillerinin mezun oldukları ortaöğretim alan/bölmelerine göre farklılaşmadığı belirlenmiştir ($X^2(15)=24,203$, $p>0.05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stillerinin öğrencilerin cinsiyetlerine, öğrenim görmekte oldukları sınıf düzeylerine ve mezun oldukları ortaöğretim alan/bölmelerine göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bu araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin %35,8'i özümleyici, % 29'u dönüştürücü, % 19,1'i ayırt edici ve %16'sı da uyum sağlayıcı öğrenme stiline sahiptir (Tablo 2). Bu sonuç, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin büyük bir çoğunluğunun özümleyici ve dönüştürücü öğrenme stillerine sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Buna göre, Kolb'un öğrenme çemberinde öğrencilerin en çok soyut kavramsallaştırma, yansıtıcı gözlem ve etkin deneme öğrenme biçimlerini tercih ettikleri söylenebilir. Bu araştırmada elde edilen bulgular değişik alanlarda yapılmış olan araştırmaların bulguları ile tutarlı bir şekilde, farklı öğrenim durumlarındaki öğrencilerin daha çok özümleyici öğrenme stiline sahip oldukları söylenebilir.^{17,22,34,35,36,37,38} Ayrıca bu araştırmada elde edilen bulguların Taylor'ın³⁰ spor eğitimi alan öğrenciler ile yapmış olduğu araştırmanın bulguları ile de tutarlılık göstermekte olduğu söylenebilir. Bu da farklı eğitim basamaklarındaki öğrencilerin benzer öğrenme tercihleri olduğu, başka bir deyişle, özümleyici öğrenme stiline toplumda baskın olduğu izlenimini vermektedir.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin, cinsiyetlerine göre öğrenme stillerinin ne tür değişkenlik gösterdiği ile ilgili olarak da anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 3). Başka bir deyişle, öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri cinsiyetlerinin yarattığı bir sonuç değildir. Öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı bulgusu, ilgili alanyazındaki pek çok araştırma bulgusu ile desteklenmektedir.^{31,39,40,41,42,43} Bu sonuçlara göre, kız ve erkek öğrencilerin öğrenmeye yönelik tercihlerinin birbirle-

rinden farklı olmadığı söylenebilir.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin kullanmakta oldukları öğrenme stilleri öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre farklılık göstermemektedir. Başka bir deyişle, öğrencilerin sınıf düzeylerindeki değişikliklerin onların sahip oldukları öğrenme stillerini etkilemediği görülmektedir (Tablo 4). Kaf Hasırcı'da¹⁷ yılında gerçekleştirdiği bir çalışmada, öğrencilerin baskın öğrenme stillerini belirlemek ve sınıf düzeyine göre farklılaşma olup olmadığını saptamak üzere yürüttüğü çalışmasında, baskın öğrenme stillerinin sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma göstermediğini bulmuştur. Bu bulgular, bu araştırmanın, baskın öğrenme stillerinin sınıf düzeyine göre farklılaşmadığı bulgusunu destekler niteliktedir. Buna göre, öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre sahip oldukları öğrenme stillerinin farklılaşmadığı söylenebilir. Bu sonuç, Kaplan ve Kies'in⁴⁴ belirttiği gibi öğrenme stilinin doğuştan gelen ve yaşam boyu kolayca değişmeyen bir özellik olarak ortaya çıktığı görüşünü destekler niteliktedir.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin öğrenme stilleri mezun oldukları ortaöğretim alan/bölgelerine göre farklılık göstermemektedir (Tablo 5). Her alanın kendine özgü öğrenme stillerinin olabileceği düşünülmektedir. Ancak Türkiye geneline bakıldığında eğitim sisteminin ezberciliğe dayalı olması ve öğrencilerin tam olarak hangi öğrenme stili ile öğrendikleri konusundaki farkındalığın azlığı bu sonucun anlamlı çıkarmamasının nedeni olabilir. Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar, Çağlayan ve Taşgın'ın³¹ Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu özel yetenek sınavına başvuran aday öğrenciler ile yapmış oldukları araştırmanın sonuçları ile tutarlılık göstermektedir.

Sonuç olarak, bu araştırmada Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin büyük bir kısmının özümleyici ve dönüştürücü öğrenme stillerine sahip oldukları, sahip olunan öğrenme stilinin cinsiyetlere, sınıf düzeylerine ve mezun oldukları ortaöğretim alanlarına göre farklılaşmadığı ortaya çıkmıştır.

KAYNAKLAR

1. Erişti, B. Avrupa kalite yönetimi vakfi mükemmellik modelinin eğitim fakülteleri için uyarlaması. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları. No. 1662; 2005
2. Drucker, P. F. Kapitalist ötesi toplum. Çeviren: Belkis Çorapçı. İstanbul: İnkılap Yayınları; 1993a.
3. Centel, T. Bilgi çağında endüstri ilişkileri. Yeni Türkiye, 1998; 20(4), 20: 1098-1102
4. Galbraith, J. K. Ekonomi kimden yana. Çeviren: Belkis Çorapçı ve Nilgün Himmetoğlu. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi; 1990
5. Kavrakoğlu, İ. Birey ve bilgi toplumu. III. Mükemmelliği Arayış Sempozyumu. (21-22 Mart 2002). İzmir: Kalite Derneği Yayınları, 2002, p. 1-15
6. Pfeffer, J. Rekabette üstünlüğün sırrı: İnsan. Çeviren: Sinem Gül. İstanbul: Sabah Kitapları; 1995
7. Kurtulmuş, N. Sanayi ötesi dönüşüm. İstanbul: İz Yayıncılık; 1996
8. Kutsal, G. ve Büyüksulu, A. R. Çok uluslu şirketler ve insan kaynağı yönetimi. İstanbul: Der Yayınları; 1996
9. Gürel, N. Bilgi teknolojilerindeki gelişmelerin sosyo-ekonomik etkileri. Eskişehir Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Dergisi, 1995; 1 (2): 211-217
10. Drucker, P. F. Gelecek için yönetim. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları; 1998
11. Bates, A.W. Managing technological change: strategies for college an universities. San Francisco: CA: Jossey Bass Inc.; 2002
12. Özer, B. Öğrenmeyi öğretme. In: Hakan, A, editors. Eğitim bilimlerinde yenilikler. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını; 1998. p. 146-164
13. Weinstein, C. Assessment and training of student learning strategies. In: Schmeck, R. R, editors. Learning strategies and learning styles. New York: Plenum Pres; 1988. p. 291-316
14. Kolb, D.A. Experiential learning: experience as the source of learning and development. New Jersey: Prentice-Hall; 1984
15. Güven, M. ve Kürüm, D. Öğrenme stilleri ve eleştirel düşünme arasındaki ilişkiye genel bir bakış. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2006; 6 (1): 75-90
16. Felder, R.M. Matters of style. ASEE Prism, 1996; 6 (4): 18-23
17. Kaf Hasırcı, Ö. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin öğrenme stilleri: Çukurova Üniversitesi örneği. Eğitimde Kuram ve Uygulama, 2006; 2 (1): 15-25
18. Jonassen, H. D. ve Grobowski, B. L. Handbook of individual differences,

- learning and instruction. USA: Lawrance Erlbaum Associates; 1999
19. Riding, R. ve Rayner, S. Cognitive styles and learning strategies: understanding style differences in learning and behaviour. London: David Fulton Publishers; 1998
 20. Guild, P.B. ve Garger, S. Marching to different drummers. USA: ASCD; 1998
 21. Presscott, H. M. Helping students say how they know what they know. Clearing House, 2001; 74 (6): 327–331
 22. Çaycı, B. ve Ünal, E. Sınıf öğretmeni adaylarının sahip oldukları öğrenme stillerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. www.universite-toplum.org/pdf/pdf.php?id=328, (Erişim tarihi: 10.10.2007)
 23. Kılıç, E. ve Karadeniz, S. Cinsiyet ve öğrenme stiline gezinme stratejisi ve başarıya etkisi. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2004; 24 (3): 129–146
 24. Sharp, J. E. Learning styles and technical communication: improving communication and teamwork skills; 1998. <http://fie.engr.pitt.edu/fie98/papers/1358.pdf>, (Erişim tarihi: 10.10.2007)
 25. Koçak, T. İlköğretim 6. 7. 8. sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri ve akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Gaziantep ili merkez ilçeleri örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü; 2007
 26. Otrar, M. Öğrenme stilleri ile yetenekler, akademik başarı ve ÖSS başarısı arasındaki ilişki. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü; 2006
 27. Aşkın, Ö. Öğrenme stilleri ile ilgili elektronik ortamda yayımlanan çalışmaların incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü; 2006
 28. Demirbaş, O.O. ve Demirhan, H. Focus on architectural design process through learning styles. Design Studies, 2003; 24 (5): 437–456
 29. Loo, R. A meta-analytic examination of Kolb's learning styles preferences among business majors. Journal of Education for Business, 2002; 77 (5): 252–256
 30. Taylor, L. Learning style preferences of athletic training students and athletic training educators: similarities, differences and impact on academic performance. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Texas: Texas Tech University Family and Consumer Science Education; 2001
 31. Çağlayan, H.S. ve Taşgın, Ö. Beden eğitimi ve spor yüksekokulu sınavına başvuran aday öğrencilerin öğrenme biçimlerinin incelenmesi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2008; 20: 119–212
 32. Weng, C.Y. The relationship between learning style preferences and teaching style preferences in college students. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Colorado: University of Northern Colorado; 2001
 33. Aşkar, P ve Akkoyunlu, B. Kolb öğrenme stili envanteri. Eğitim ve Bilim, 1993; 87 (17): 37–47
 34. Kılıç, E. The effect of the dominant learning style on learning activities preference and academic achievement. Eğitim Bilimleri ve Uygulama, 2002;1 (1): 2–15
 35. Karakış, Ö. Bazı yükseköğrenim kurumlarında farklı öğrenme stillerine sahip olan öğrencilerin genel öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü; 2006
 36. Özsoy, N., Yağdıran, E. ve Öztürk, G. Onuncu sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri ve geometrik düşünme düzeyleri. Eğitim Araştırmaları Dergisi, 2004; 16: 50–63
 37. Kayıntı, A. Vocabulary teaching and learning through learning styles. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü; 2001
 38. Haris, R. N., Dwyer, W. O. ve Leeming, F. C. Are learning styles relevant in web-based instruction. Journal of Educational Computing Research, 2003; 29 (1): 13–28
 39. Truluck, J. E. ve Courtenay, B. C. Learning style preferences among older adults. Educational Gerontology, 1999; 25: 221–236
 40. İlhan, A. İngilizce kurslarına devam eden kursiyerlerin öğrenme stilleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü; 2002
 41. Uzuntiryaki, E., Bilgin, İ. ve Geban, Ö. The relationship between gender differences and learning style preferences of pre-service teachers at elementary level. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2004; 26: 182–187
 42. Kabadayı, A. İlköğretim öğrencilerinin bilişsel öğrenme stilleri ve cinsiyetlerine göre karşılaştırılması: Konya ili örneği. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2004; 18: 1–16
 43. Arslan, B. ve Babadoğan, C. İlköğretim 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerinin akademik başarı düzeyi, cinsiyet ve yaş ile ilişkisi. Eğitim Araştırmaları, 2005; 21: 35–48
 44. Kaplan, E. J. ve Kies, D. A. Teaching styles and learning styles. Journal of Instructional Psychology, 1995; 22 (1): 29–34